

Valsts prezidenta ierosinātie Latvijas Republikas Satversmes grozījumu projekti

Publicēts: 11.03.2021.

Grozījumu projekts Latvijas Republikas Satversmē par Valsts prezidenta funkcijām parlamentārās demokrātijas sistēmas ietvaros

Gan 2010. gada 17. jūnijā, uzrunājot 9. Saeimu, gan 2010. gada 2. novembrī, uzrunājot jaunievēlēto 10. Saeimu tās pirmajā sēdē, Valsts prezidents rosināja uzsākt diskusiju par Latvijas Republikas pamatlūkuma – Satversmes reformu parlamentārās valsts ietvaros. 2010. gada 10. augustā viņš lūdza Valsts prezidenta Konstitucionālo tiesību komisiju izstrādāt viedokli par Valsts prezidenta funkcijām Latvijas parlamentārās demokrātijas sistēmas ietvaros ar mērķi izvērtēt pašreizējā Satversmes regulējuma pilnveidošanas nepieciešamību.

Valsts prezidenta Konstitucionālo tiesību komisijas secinājumi par Valsts prezidenta funkcijām Latvijas parlamentārās demokrātijas sistēmas ietvaros ir galvenais zinātniski analītiskais pētījums, uz kā pamata ir tapusi Valsts prezidenta motivācijas rakstā ietvertā likumdošanas iniciatīva par grozījumiem Latvijas Republikas Satversmē. Šīs iniciatīvas mērķis ir uzlabot valsts varas atzaru līdzsvaru un panākt efektīvāku lēmumu pieņemšanas mehānismu, nostiprinot Valsts prezidenta kā politiski neitrāla arbitra lomu likumdevēja un izpildvaras savstarpējās sadarbības nodrošināšanā. Šīs iniciatīvas centrālais jautājums ir saistīts ar Valsts prezidenta lomu mūsdienīgā parlamentārā republikā. Kā jau Valsts prezidents teicis, uzrunājot jaunievēlēto 10. Saeimu, tikai Latvijas valsts politiskās un tiesiskās sistēmas attīstība var nodrošināt mūsu valsts ekonomisko uzplaukumu un tautas labklājību.

Tāpēc, izmantojot savas Latvijas Republikas Satversmes 47. pantā noteiktās tiesības, viņš ierosina izdarīt Latvijas Republikas Satversmē zemāk norādītos grozījumus.

[Iniciatīva Satversmes grozījumiem](#)

Par grozījumiem Latvijas Republikas Satversmē, nodrošinot tautai un Valsts prezidentam patstāvīgas tiesības lemt par Saeimas priekšlaicīgu atlaišanu

Izmantojot savas Satversmes noteiktās likuma ierosināšanas tiesības, Valsts prezidents Valdis Zatlers 2009. gada 21. janvārī Saeimai iesniedza konkrētu Latvijas Republikas Satversmes grozījumu projektu.

Valsts prezidenta iniciētie Satversmes grozījumi, pirmkārt, sniegtu tiesības rosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu ne mazāk kā vienai desmitajai daļai vēlētāju. Saeima būtu atsaukta, ja tautas nobalsošanā par Saeimas atsaukšanu nobalsotu vairākums no balsotājiem un vismaz divas trešdaļas no pēdējās Saeimas vēlēšanās piedalījušos vēlētāju skaita.

Otrkārt, ierosinājums paredz, ka Valsts prezidentam parlamentārās krīzes situācijās (piemēram, ja Saeima ilgstoši nevar pieņemt gadskārtējo budžetu, apstiprināt valdību, nespēj sanākt uz pilntiesīgām Saeimas sēdēm, kā arī situācijā, kad nepieciešams, lai Saeima saņemtu tiešu tautas atbalstu īpaši svarīgā jautājumā) ir noteiktas patstāvīgas tiesības atlaist Saeimu un izsludināt jaunas Saeimas vēlēšanas, kas sarīkojamas ne vēlāk kā divu mēnešu laikā.

Priekšvēsture

Valsts prezidenta ierosinātie grozījumi Latvijas Republikas Satversmē

Informāciju sagatavoja:

Inese Lībiņa-Egnere

Valsts prezidenta juridiskā padomniece

2011. gada 6. aprīlī

<https://www.president.lv/lv/valsts-prezidenta-ierosinatie-latvijas-republikas-satversmes-grozijumu-projekti>